

Sygn. akt VII U 972/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Adrianna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2013 r. w Gdańsku

sprawy Z. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania Z. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 05 marca 2013 r. nr (...)

oddala odwołanie.

/ Na oryginale właściwy podpis. /

Sygn. akt VII U 972/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 05 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. dokonał waloryzacji renty Z. Ł. od dnia 01 marca 2013r. w następujący sposób:

- wysokość zwaloryzowanej renty ustalono przez pomnożenie kwoty świadczenia ustalonego na dzień 28 luty 2013r. tj. 1.607,37 zł przez wskaźnik waloryzacji 104,00%. Renta po waloryzacji od 01.03.2013 r. wynosi 1.671,66 zł.

- rentę podwyższono do 60% zwaloryzowanej podstawy wymiaru ustalonej w cz. IV decyzji tj. kwoty 2569,22 zł (60% x 4282,04 zł)

Organ rentowy wskazał, iż do renty przysługuje dodatek pielęgnacyjny w kwocie 203,50 zł i świadczenie pieniężne w kwocie 203,50 zł.

Z uwagi na zbieg prawa do świadczeń renta przysługuje w wysokości 100% tj. w kwocie 2.569,22 zł a emerytura w wysokości 50% w kwocie 1.114,36 zł. Natomiast podstawa wymiaru renty po podwyższeniu wskaźnika waloryzacji 104% od 1 marca 2013r. wynosi 4.282,04 zł (tj. 4.117,35 zł x104%)

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o wpłatę renty oraz wypłatę pełnej przysługującej mu emerytury. W ocenie odwołującego emerytura winna być mu wpłaca w pełnej wysokości, z uwagi na 36 letni okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu a świadczenie z tytułu renty jest świadczeniem przyznanym z tytułu utraty pełnej zdolności zarobkowej wskutek inwalidztwa. Ponadto wnioskodawca wskazał, że posiada status kombatananta oraz otrzymuje świadczenia kombatanckie.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko prezentowane w zaskarżonej decyzji. Ponadto wskazał, iż zgodnie z art. 95 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wpłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Zgodnie natomiast do art. 26 ust 1. ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199 poz. 1673 ze zm.) osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego oraz emerytury na podstawie odrębnych przepisów wypłaca się zależnie od jej wyboru rentę powiększoną o połowę emerytury albo emeryturę powiększoną o połowę renty.

Pismem procesowym z dnia 04.06.2013r. wnioskodawca wskazał w 1975 r. została zawarta umowa pomiędzy Republiką Federalną Niemiec a Polską Rzeczpospolitą Ludową o zaopatrzeniu emerytalnym i wypadkowym, na mocy której Polska otrzymała środki finansowe na pokrycie roszczeń rentowych i wypadkowych powstałych w fabrykach i na terenach zajętych w czasie wojny. Wnioskodawca wskazał, iż uległ wypadkowi w (...) D. W. und M. F. w P. Werk III obecne Zakłady (...).

Nadto wskazał, iż ZUS powinien wypłacić świadczenie za okres od 29.09.1944r. do 01.07.1958r., gdyż jak sam wskazał rozpoczął wypłatę świadczenia z tytułu renty od 01.07.1958r. (k. 12-21 akt)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawca Z. Ł., urodzony dnia (...), w dniu 29.09.1944r. uległ wypadkowi przy pracy w (...) D. W. und M. F. w P. Werk III (następnie Zakłady (...) w P.)

Decyzją z dnia 14 kwietnia 1947 r. ma przyznane prawo do renty w związku z wypadkiem przy pracy od 19 maja 1945r. Zgodnie z ww. decyzją z dnia 14 kwietnia 1947 r. świadczeń za okres do dnia 31 stycznia 1945 r. Zakład nie wypłaca.

Decyzją z dnia 12 stycznia 1998 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 01 grudnia 1997 r. tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek . Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto podstawę wymiaru renty. Wypłatę emerytury zmniejszono o połowę w związku ze zbiegiem dwóch świadczeń : emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Kolejną decyzją z dnia 12 stycznia 1998r. organ rentowy przeliczył od dnia 01 grudnia 1997r. tj. od nabycia uprawnień do wypłaty więcej niż jednego świadczenia rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem ustalając , iż wypłacie podlega renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem zwiększona o połowę emerytury tj. o kwotę 463,66 zł .

vide: decyzja z dnia 14.04.1947r nie numerowana karta akt rentowych, decyzja z dnia 24.11.1997 r. k.91 akt rentowych, decyzja z dnia 12.01.1998 r. k. 113 akt rentowych, decyzja z dnia 12.01.1998 r. k.114 akt rentowych

Kolejnymi decyzjami organ rentowy ustalał wysokość świadczenia w związku ze zmianą stażu, wysokością osiągniętych dochodów oraz coroczną waloryzacją świadczeń.

(niesporne)

Decyzją z dnia 19 kwietnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na podstawie decyzji kierownika urzędu ds. kombatantów i osób represjonowanych przyznał świadczenie pieniężne w kwocie 181,10 zł do dnia 01.01.2011r. a od 01.03.2011r. w kwocie 186,71 zł .

vide: decyzja z dnia 19.04.2011r. k. 221 akt rentowych

Zaskarżoną decyzją z dnia 05 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. dokonał waloryzacji renty Z. Ł. od dnia 01 marca 2013r. w następujący sposób:

- wysokość zwaloryzowanej renty ustalono przez pomnożenie kwoty świadczenia ustalonego na dzień 28 luty 2013r. tj. 1.607,37 zł przez wskaźnik waloryzacji 104,00%. Renta po waloryzacji od 01.03.2013 r. wynosi 1671,66 zł.

- rentę podwyższono do 60% zwaloryzowanej podstawy wymiaru ustalonej w cz. IV decyzji tj. kwoty 2569,22 zł (60% x 4282,04 zł)

Organ rentowy wskazał, iż do renty przysługuje dodatek pielęgnacyjny w kwocie 203,50 zł oraz świadczenie pieniężne w kwocie 203,50 zł. Z uwagi na zbieg prawa do świadczeń renta przysługuje w wysokości 100% tj. w kwocie 2.569,22 zł a emerytura w wysokości 50% w kwocie 1.114,36 zł. Natomiast podstawa wymiaru renty po podwyższeniu wskaźnika waloryzacji 104% od 1 marca 2013r. wynosi 4.282,04 zł (tj. 4.117,35 zł x104%)

Vide : decyzja z dnia 05.03.2013r. k. 228 akt rentowych

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach pozwanego organu ubezpieczeniowego albowiem ich autentyczność i rzetelność nie była kwestionowana w toku postępowania przez żadną ze stron, w związku z czym Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie ubezpieczonego Z. Ł. nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy nie naruszył przepisów prawa i w sposób prawidłowy je zastosował a zaskarżona decyzja jest zgodna z prawem.

Przedmiotem zaskarżenia w niniejszej sprawie była decyzja waloryzacyjna organu rentowego ustalająca wysokość świadczenia Z. Ł. od dnia 01 marca 2013 r., przy czym nie była kwestionowana co do zasady wysokości świadczenia ustalona zaskarżoną decyzją lecz zasada zastosowanego zbiegu prawa do świadczeń i ustalona w ten sposób wysokości świadczenia.

W sprawie niespornym było, iż wnioskodawca w dniu 29 kwietnia 1944r. uległ wypadkowi przy pracy, którą świadczył na terenie fabryki w P., niespornym było także, iż w skutek wypadku doznał uszczerbku na zdrowiu, który spowodował przyznanie prawa do renty w związku z wypadkiem przy pracy od 19 maja 1945r. (ustalenie na podstawie zachowanej dokumentacji ubezpieczeniowej tj. decyzji o przyznaniu prawa do renty z dnia 14 kwietnia 1947 r. akta rentowe) oraz, iż od 01grudnia 1997r. ma przyznane prawo do emerytury.

Spór sprowadzał się do ustalenia jakie przepisy prawa należy zastosować w sytuacji ,gdy w stosunku do jednego ubezpieczonego nastąpi zbieg prawa do dwóch świadczeń. W przypadku wnioskodawcy Z. Ł. zbieg dotyczył prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy i prawa do emerytury.

Z uwagi na powyższe problem prawny sprowadzał się do ustalenia czy istnieją podstawy prawne do wypłaty zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego świadczenia rentowego w wysokości 100 % i wpłaty świadczenia z tytułu emerytury również w wysokości 100%.

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego sprawy Z. Ł. ma przyznane prawo do emerytury od 01 grudnia 1997 r. i ten dzień będzie miał kluczowe znaczenie dla ustalenia, jakie przepisy prawa należy zastosować a w konsekwencji to ustalenie przesądzać będzie czy prawidłowo została dokonana waloryzacja świadczenia w zaskarżonej decyzji. Bezsprzecznie bowiem, na co zasadnie wskazał organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie, ubezpieczony nie odwołał się od żadnej wcześniejszej decyzji ustalającej wysokość wypłacanych mu świadczeń.

Sąd wskazuje, iż powyższe zagadnienie prawne podlegało rozstrzygnięciu w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z dnia 1982 r. Nr 40 poz. 267 z późn.zm.) w związku z ustawą z dnia 17 października 1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U Nr 104 poz. 450 ze zm.) tzw. ustawą rewaloryzacyjną z uwagi na fakt, że od dnia 01 grudnia 1997r. wnioskodawcy zostało przyznane prawo do emerytury .

Stosownie do art. 69 ust 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury i renty albo do dwóch rent przewidzianych w ustawie, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.

Zgodnie zaś z ust. 2 przepis ust. 1 stosuje się również - z uwzględnieniem art. 70 - w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w odrębnych przepisach o ubezpieczeniu społecznym lub o zaopatrzeniu emerytalnym.

W myśl art.70 odrębne przepisy określają wypłatę świadczeń w razie zbiegu u jednej osoby prawa do:

1) emerytury określonej w ustawie z prawem do renty inwalidzkiej z tytułu inwalidztwa wojennego, inwalidztwa powstałego wskutek pobytu w obozie koncentracyjnym albo z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą wojskową oraz do renty rodzinnej przysługującej po osobach uprawnionych do takich rent,

2) emerytury określonej w ustawie z prawem do renty inwalidzkiej z tytułu inwalidztwa powstałego wskutek wypadku przy pracy, wypadku w drodze do pracy lub z pracy albo wskutek choroby zawodowej,

3) emerytury lub renty określonej w ustawie z prawem do emerytury lub renty z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego następcy lub państwu.

Odpowiednikiem tej regulacji stał się art. 23 ustawy rewaloryzacyjnej, który powielił zasadę wypłaty świadczeń w zbiegu.

W celu końcowego rozstrzygnięcia problemu prawnego ujawnionego w sprawie koniecznym jest sięgnięcie do regulacji ustawy z dnia 12 czerwca 1975r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 1983r., Nr 30 poz. 144 ze zm.), która obowiązywała w dacie przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury tj. na dzień 01.12.1997 r., która określała sposób wypłaty świadczeń pozostających w zbiegu, gdy jednym z tych świadczeń jest prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy i prawo do emerytury.

Stosownie do art. 24 ust 1 tejże ustawy osobie uprawnionej do renty inwalidzkiej na podstawie niniejszej ustawy oraz do emerytury na podstawie innych przepisów wypłaca się zależnie od jej wyboru:

1) przysługującą rentę inwalidzką powiększoną o połowę emerytury albo

2) emeryturę powiększoną o połowę renty inwalidzkiej.

Zwrócić należy w tym miejscu uwagę, iż ww. ustawa utraciła moc obowiązującą dopiero od dnia 01 stycznia 2003r. w związku z wprowadzeniem ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. nr 199, poz. 1673 ze zm.), obecnie obowiązującej i regulującej zbieg prawa do emerytury i renty wypadkowej w oparciu o dyspozycję art. 26 . Przepisy tej ustawy w stosunku do zaskarżonej decyzji organ rentowy prawidłowo zastosował w konsekwencji dyspozycji art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych , która weszła w życie z dniem 01 stycznia 1999r. , który stanowił, iż warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych przysługujących z ubezpieczenia z tytułu wypadków przy pracy lub choroby zawodowej oraz wysokość tych świadczeń określają odrębne przepisy.

Wobec faktu, iż w przypadku Z. Ł. świadczenie z tytułu renty jest świadczeniem korzystniejszym zasadnie organ rentowy ustalił, iż wypłacie podlega renta z tytułu niezdolności do pracy w pełnej wysokości oraz 50% przyznanej emerytury wraz z dodatkowymi świadczeniami przyznanymi z uwagi na osiągnięty wiek ubezpieczonego (świadczenie pielęgnacyjne) oraz dodatkami pieniężnymi regulowanymi odrębną ustawą.

W tym stanie faktycznym oraz w oparciu o stan prawny obowiązujący w dacie przyznania prawa do drugiego świadczenia tj. emerytury w dniu 01.12.1997 r. jak i w oparciu o obowiązujące obecnie regulacje prawne tj. cyt. wyżej art. 26 ustawy z dnia 30 października 2002r. oraz dyspozycję art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (prawidłowo przywołanego w odpowiedzi na odwołanie przez organ rentowy) , żądanie wnioskodawcy, iż winny być mu wypłacane dwa świadczenia w pełnej wysokości nie zasługują na uwzględnienie.

Podkreślenia także wymaga, iż niekwestionowany jest fakt zawarcia w 1976r. umowy między Republiką Federalną Niemiec a Polską Rzeczpospolitą Ludową o zaopatrzeniu emerytalnym i wypadkowym, jednakże umowa ta wskazuje w dział III (zaopatrzenie wypadkowe) art. 7 ust 1, iż rentę z zaopatrzenia wypadkowego przyznaje według obowiązujących ją przepisów, instytucja ubezpieczeniowa tego Państwa na terytorium, którego mieszka osoba uprawniona. Natomiast zgodnie z ust. 2 Instytucja o której mowa w ustępie 1, przy ustaleniu renty uwzględnia według obowiązujących ją przepisów wypadki lub choroby , które zaistniały lub uznane są zaistniałe na terytorium drugiego Państwa, w taki sposób jak gdyby zaistniały na terytorium pierwszego Państwa. Niewątpliwie taką instytucją w Polsce w stosunku do wnioskodawcy jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako organ rentowy.

W oparciu o powyższe Sąd wskazuje, iż pozwany organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uchybił przepisom ukształtowanym w oparciu o umowę między Republiką Federalną Niemiec a Polską Rzeczpospolitą Ludową o zaopatrzeniu emerytalnym i wypadkowym z 1976r. a także w sposób prawidłowy zastosował obowiązujące w dacie wydania decyzji o emeryturze przepisy prawa polskiego w tym zakresie.

W konkluzji, z przytoczonych wyżej względów, Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami oddalił odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

SSO Monika Popielińska